

Overzicht adviezen mbt de 15 opgaven uit de Regionaal Maatschappelijke Agenda

Str thema	Nr	Maatschappelijke opgave Bestaand/nieuw Bestuurlijk trekker Ambtelijk trekker	Wat gaat er gebeuren?	Met wie?	Wat is nodig voor deze opgave?	Advies aan gemeenten
Leefbaar en aantrekkelijk	1	LANDSCHAPSONTWIKKELING NIEUW <i>Maks van Middelkoop (wethouder Zederik)</i> <i>Dick Verwoert (gemeente Giessenlanden)</i>	Opstellen programma en actieplan 2018 o.b.v. brede opvatting van landschapsontwikkeling (stad en land) en ontwikkeling beeld van ‘nieuw’ landschap (inpassing toekomstige ontwikkelingen). Bestaande bouwstenen (visies en uitvoeringsprogramma's) zijn hiervoor reeds beschikbaar. Inzet is daarom gericht op het vormgeven van een actieplan. Binnen RMA is landschapsontwikkeling weliswaar een nieuw onderwerp, maar binnen de Regio AV is het geen nieuw thema.	Gemeenten, provincies, waterschap, Gebiedsplatform, Landschapstafel, Blauwzaam en samenleving AV!	1) Een budget van €50.000 voor het opstellen van een programma- en actieplan (op te brengen door beoogde samenwerkingspartners). 2) Bestuurlijk commitment voor een bottom-up benadering. 3) Instemming met het vaststellen van de volgende speerpunten binnen het programma- en actieplan: agrarische economie, klimaatadaptatie en energietransitie. 4) Inzet vanuit de partners tbv begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om aan deze opgave mee te doen. Dit komt de samenhang in het gebied ten goede, en alleen dan is het zinvol de opgave van landschapsontwikkeling voor de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden op te pakken. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.
	2	WONEN BESTAAND <i>Eva Dansen (wethouder Gorinchem)</i> <i>Iemke Bruseker (regiobureau)</i>	Uitvoering geven aan de Regionale Woonvisie: groot aantal lopende projecten en enkele nieuwe projecten. Bestaande opgave, belegd bij PFO Wonen (gemeenten en corporatie).	Kernpartners: Gemeenten, corporaties, provincies. Overige partners (afhankelijk van project), ontwikkelaars, makelaars, verhuurders, zorgaanbieders, cliëntenraden, U16, andere buurgemeenten en -regio's.	1) Opgave moet worden voortgezet, uitvoering moet worden gegeven aan de Regionale Woonvisie. 2) Gezamenlijk een toekomstbestendig vorm van bestuurlijk overleg vaststellen. 3) Nadrukkelijk verbinding leggen met opgave 15 (energietransitie). 4) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten en de opgave conform in het PFO Wonen afgesproken planning voort te zetten. 2) Financiering van het werkbudget (€30.000) en inzet voor begeleiding is voor 2018 geregeld. We vragen de gemeenten commitment uit te spreken om aanvragen voor nieuwe werkbudgetten in de komende jaren positief te benaderen.
	3	VERKEERSVEILIGHEID BESTAAND <i>Kees Boender (wethouder Molenwaard)</i> <i>Arwin de Hoog (regiobureau)</i>	Afronding activiteiten lopend programma t/m 2019; ontwikkeling nieuwe agenda verkeersveiligheid 2020-2030. Bestaande opgave, belegd bij PFO Verkeer & Vervoer	Partners: gemeenten, waterschap, provincie, en goodwill maatschappelijke organisaties Mogelijke samenwerking met Drechtsteden. Aandachtspunt is commitment Vijfheerenlanden (is gerichte actie op gezet) en provincie Utrecht.	1) Opgave moet worden voortgezet, uitvoering moet worden gegeven aan het lopende programma tot en met 2019 (afronden van bestaande verplichtingen). 2) Gezamenlijk in 2019 bekijken of en hoe tot een nieuwe programma kan worden gekomen voor de periode 2020 tm 2022. 3) Nadrukkelijk verbinding leggen met opgave 12 (bereikbaarheid). 4) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten en de opgave conform de in het PFO Verkeer & Vervoer afgesproken planning t/m 2019 voort te zetten. 2) In 2019 gezamenlijk te bekijken op welke wijze het programma wordt voortgezet. 2) Financiering voor het lopende programma t/m 2019 is reeds beschikbaar gesteld. Bij voortzetting van het programma na 2019 zal dan aanvullende financiering worden gevraagd.
	4	STEDELIJKE KERNEN NIEUW <i>Arjan Rijsdijk (wethouder Gorinchem)</i> <i>Volkert Buijl (gemeente Gorinchem)</i>	Nieuwe opgave: Werken aan sterke en aantrekkelijke stedelijke kernen	Gemeenten binnen en buiten de AV, provincies en maatschappelijke/commerciële partners van stedelijke voorzieningen.	nvt	1) Geadviseerd wordt om deze opgave voorlopig op "hold" te zetten.
	5	ZORG: IEDEREEN DOET MEE! BESTAAND <i>Piet Vat (wethouder Molenwaard)</i> <i>Iemke Bruseker (regiobureau)</i>	Transformatie in sociaal domein (Wmo, jeugd, gezondheid, onderwijs en participatie) realiseren door samenwerking. Het betreft een bestaande opgave, die is belegd bij PFO Sociaal en de transformatietafel. Doel is: Iedereen doet mee! Door de inwoner centraal te stellen en zorgprojecten integraal en ontschot op te pakken. ‘Aan de voorkant’ hulp en ondersteuning leveren, zo dichtbij mogelijk en passend bij degene die hulp nodig heeft. Aan de ‘achterzijde’ werken we samen om (administratieve) processen zo efficiënt mogelijk in te richten. We willen de zorg vernieuwen zodat we die ook in de toekomst kunnen blijven bieden en bekostigen.	Burgers, cliëntenraden en adviesorganen, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten (in en buiten de AV), provincies omliggende gemeenten en regio's.	1) Gezamenlijk in PFO Sociaal vaststellen welke activiteiten de komende jaren (2019 tm 2022) gezamenlijk uitgevoerd blijven worden. 2) Budget is nodig voor de gezamenlijk uit te voeren activiteiten vanaf 2019. 3) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave vooralsnog voort te zetten en gezamenlijk vast te stellen om welke activiteiten dit vanaf 2019 concreet gaat. Dit dient, o.a. i.v.m. subsidieverstrekingen, uiterlijk medio 2018 duidelijk te zijn. 2) Financiering van de gezamenlijke activiteiten in 2018 is geregeld. Indien tot voortzetting wordt besloten, dan zal aanvullende financiering worden gevraagd.
	6	AGRARISCHE ECONOMIE BESTAAND <i>Frank Meerkker (gemeente Molenlanden)</i> <i>Folkert Both (gemeente Molenwaard)</i>	Bestaande opgave van agrarische leertuin. Inzet gericht op strategie en actie, waaronder: * Ontwikkelen Landbouwagonde Alblasserwaard-Vijfheerenlanden: samenhang aanbrengen tussen ‘eisen’ vanuit het (Europees, nationaal en provinciaal) landbouwbeleid en behoeften en initiatieven vanuit agrarische sector. * Energie besparen en opwekken in de agrarische sector (met Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid als trekker; benodigde middelen €100.000; N.B. samenhang met opgave 15). * Proeftuin Veenweiden, met als doel alle veehouders tenminste 25% ammoniakemissie laten realiseren. Dat kan al binnen enkele jaren. Daarnaast positieve meekoppeffecten op beperken bodemdaling, verbeteren waterkwaliteit en toename biodiversiteit. * Masterclass Korte Ketens/stad – platteland (gemeenten/regio's, LTO, WUR; benodigde middelen € 20.000 per regio). * Zie verder uitgebreide uitwerking van deze opgave en ideeën voor potentiële innovatieve projecten.	Agrarische ondernemers, LTO, Gebiedsplatform, Gebiedscoalitie, Blauwzaam, AV-gemeenten, Drechtsteden, provincies, waterschap.	1) Er moet een regionale landbouwagonde worden opgesteld met daarin keuzes voor projecten en de rolverdeling daarbij tussen overheid en overige partners. 2) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces (NB de aanhaking van de ambtelijke organisaties op deze opgave moet worden versterkt). 3) De regie op het totale proces moet worden versterkt om de uitkomsten van verschillende initiatieven optimaal te benutten. 4) Indicatief dient door alle betrokken partners €200.000 voor 2018 en 2019 beschikbaar te zijn voor het co-financieren van bottom-up initiatieven.	1) We adviseren de gemeenten Molenwaard, Giessenlanden, Zederik, Vianen en Leerdam om aan deze opgave mee te doen. Deze gemeenten hebben in meer of mindere mate te maken met een agrarische sector. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.
	7	MARITIEME (MAAK)INDUSTRIE BESTAAND <i>Marcel Doodkorte (wethouder Gorinchem)</i> <i>Arjan van der Wiel (gemeente Gorinchem)</i>	Bestaande opgave, medio 2016 opgepakt door Leertuin Maritieme Economie; inzet gericht op waarborgen voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten. Inventarisatie is inmiddels uitgevoerd (in samenwerking met de regio Drechtsteden en gemeente Hardinxveld-Giessendam) naar behoefte aan technisch opgeleid personeel op MBO(+)niveau; inventarisatie is gedeeld met onderwijs en bedrijfsleven. Deze laatste partijen gaan dit nu actief verder oppakken.	Lokale overheden zijn initiatiefnemer en hebben partijen bij elkaar gebracht, verdere realisatie door onderwijs en bedrijfsleven (nader specificeren opleidingsbehoefte en ontwikkelen onderwijsarrangement).	1) Vanuit de gemeenten een faciliterende rol bij de activiteiten die door overheid en bedrijfsleven nu verder worden vormgegeven. Het gaat hier om zeer beperkte bestuurlijke en ambtelijke inzet.	1) We adviseren de gemeenten Molenwaard en Gorinchem om deze opgave voort te zetten. Deze gemeenten hebben vooral te maken met een maritieme sector. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken. Aanvragen voor geld worden op dit moment niet verwacht. Een beperkte begeleidende inzet is nodig.

Overzicht adviezen mbt de 15 opgaven uit de Regionaal Maatschappelijke Agenda

Str thema	Nr	Maatschappelijke opgave Bestaand/nieuw Bestuurlijk trekker Ambtelijk trekker	Wat gaat er gebeuren?	Met wie?	Wat is nodig voor deze opgave?	Advies aan gemeenten
Economisch krachtig	8	INNOVATIEVE NOORD-ZUID AS NIEUW <i>Teus Meijdam (wethouder Leerdam)</i> <i>Jan Kippers (gemeente Vianen)</i>	Het economisch beeld van de regio AV is inmiddels opgesteld. Belangrijkste uitkomsten: * Innovatie vindt daar plaats waar bedrijven binnen het specifieke werkveld op korte afstand van elkaar zitten (bijv. Maritieme sector). Vanuit de regio dit proces vooral ondersteunen. Dit betekent concreet dat de ambities van de Regio Utrecht en Drechtsteden ondersteund worden omdat dat ook een positief effect heeft op onze regio. * Binnen onze regio gaan inzetten op innovatie binnen de agrarische sector. Concreet betekent dit dat aansluiting en versterking wordt gezocht met de Leertuin Agrarische Economie.	n.v.t.	1) Het beeld vanuit het onderzoek delen met beleidsadviseurs binnen de AV en de noordelijke Drechtsteden en de ambtelijk trekkers van de relevante opgaven in de RMA. Deze bijeenkomst zal op 19 april in De Spil plaatsvinden. 2) Deze opgave incorporeren in de opgave 6 (agrarische economie). In nauwe samenwerking bezien of intensivering van het uitvoeringsprogramma mogelijk is.	1) Geadviseerd wordt om, na het delen van de onderzoeksresultaten, de activiteiten verder te incorporeren bij opgave 6 (agrarische economie) en de verdere uitvoering van deze opgave daarna voorlopig op "hold" te zetten.
	9	VRIJETIJDSECONOMIE BESTAAND <i>André Landwehr (wethouder Vianen)</i> <i>Cor Revet (regiobureau)</i>	Bestaande opgave belegd bij PFO Economie & Toerisme. Inzetten op de 3 B's: * BEKENDHEID (regiobranding): Gesprek met stakeholders (VVV-ZHZ en Den Hâneker), iconen en ondernemers. * BEREIKBAARHEID (ontsluiting): Aanleg camperplaatsen; Afstemming met ontwikkelingen in Waterdriehoek; Inventarisatie behoefte nieuwe TOP's; Inventarisatie uitbreiding vaarrouthenetwerk. * BENUTTEN (voldoende aanbod): Aanleg Jan Blankenroute - aanpassen fietsknooppuntensysteem (opleveren App, bebording objecten, route informatie).	Gemeenten, (verenigingen van) ondernemers, Den Hâneker, VVV Zuid-Holland Zuid, Kinderdijk, Vestingsdriehoek, Waterdriehoek, KaasExperience, Routebureau Utrecht.	1) Uitvoering geven aan de volgende activiteiten in het kader van de BBB-strategie: onderzoek naar behoefte aan nieuwe TOP's (ca. €20.000), inventarisatie naar de mogelijkheden voor uitbreiding van het vaarrouthenetwerk (ca. €40.000) en de aanleg van de Jan Blankenroute (ca. €36.000). Een financieringsvoorstel voor de Jan Blankenroute is opgesteld en dient verder met partijen afgestemd te worden (€3.000 elk van de 7 gemeenten, €5.000 elk van de 3 provincies). 2) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten. Dit komt de samenhang in het gebied ten goede en alleen dan is het mogelijk de vrijetijdseconomie in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden daadwerkelijk en in samenhang te versterken. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.
	10	BEDRIJVENTERREINEN BESTAAND <i>Marcel Doodkorte (wethouder Gorinchem)</i> <i>Arjan van der Wiel (regiobureau)</i>	Bestaande opgave, belegd bij PFO Economie & Toerisme: * Uitvoering vastgestelde 'Regionale Bedrijventerreinenstrategie AV 2016'. * Afstemming ontwikkeling bedrijventerreinen aan de hand van een kwalitatieve verdieping regionale bedrijventerreinenstrategie op basis van een verzoek van de Provincie Zuid-Holland. * Inrichten platform voor monitoring, en kennisuitwisseling (expertmeetings).	Betrokken partijen: gemeenten AV, buurgemeenten en –regio's, provincies, vertegenwoordigers bedrijfsleven en makelaars bedrijfsmatig onroerend goed.	1) Beperkte bestuurlijke en ambtelijke inzet om gezamenlijk de ontwikkeling van de bedrijventerreinen te monitoren. Eventueel doen van kleine onderzoeken of organiseren van specifieke bijeenkomsten indien nodig. Indicatie kosten: €15.000 per 2 jaar. 2) Samenhang zoeken met opgave 15 (energietransitie).	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten. De uit te voeren regionale bedrijventerreinenstrategie heeft immers betrekking op het geheel van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen. Het gaat naar verwachting om een beperkte omvang.
	11	ARBEIDSMARKT BESTAAND <i>Bart Brugggeman (wethouder Leerdam)</i> <i>Sjoerd Veerman (regiobureau)</i>	Bestaande opgave, belegd bij PFO Arbeidsmarktbeleid: Balans in vraag en aanbod arbeidskrachten; Bestrijden mismatches op arbeidsmarkt; Bevorderen nieuwe bedrijvigheid; Bevorderen aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.	Het Gilde (techniekhavo), Stichting School & Bedrijf, WSP AV, Leerwerk-loket AV, Matchmakers, Werkbedrijf AV, Ondernemersorganisaties, sociale partners, Cliëntenraad AVRES.	1) De financiering voor de lopende projecten in 2018 is geregeld. Over de financiering voor 2019 en verder moeten binnenkort afspraken worden gemaakt. Het gaat om een jaarbudget van €150.000 naar evenredigheid bij te dragen door de deelnemende gemeenten. Vanaf 2019 gaat het om naar verwachting 4 gemeenten (AV en West-Betuwe), dus ca. €37.500 per gemeente. 2) Verbinding zoeken met opgave 7 (maritieme (maak)industrie). 3) Inzet vanuit de partners voor begeleiding van het proces.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten. Dit komt de samenhang in het gebied ten goede. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen. Het gaat naar verwachting om een beperkte omvang. <i>Aandachtspunt: keuze Vijfheerenlanden voor toekomstige arbeidsmarktregio</i>
	12	BEREIKBAARHEID BESTAAND <i>Maks van Middelkoop (wethouder Zederik)</i> <i>Sjoerd Veerman (regiobureau)</i>	Bestaande opgave, belegd bij PFO Verkeer en Vervoer: * 2018: Implementatie multimodale DAV-concessie. * 2018: Opstellen gezamenlijke regionale gebiedsagenda mobiliteit en visie op het wegennet in de regio in 2030. * 2018: Afspraken in bedrijventerreinenstrategie. * 2019: Gezamenlijke aanpak wegbeheerders (onderhoud, wegverbeteringen, verkeersmanagement en aanvullend hierop mobiliteitsmanagement).	Provincies, gemeenten, waterschap, RWS, Bereik!, Drechtsteden, aanbieders OV en veerdiensten, taxibedrijven, logistiek, transportondernemers.	1) Om uitvoering te geven aan projecten is geld nodig. Provincies zullen hiervoor altijd op basis van co-financiering geld beschikbaar stellen. Dat betekent dat gemeenten bereid moeten zijn deze co-financiering mogelijk te maken door middelen beschikbaar te stellen. De provincie Zuid-Holland zal dit doen voor de AV-gemeenten; de provincie Utrecht voor de Vijfheerenlanden. 2) Medewerking verlenen aan verkenningen voor de A15 en de (OV) corridor A27 gezamenlijk met betrokken gemeenten en het waterschap; inzet bestuurlijke en ambtelijke capaciteit voor lobby-activiteiten.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om deze opgave voort te zetten. Alleen dan kan deze opgave zinvol worden opgepakt en de lobby voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio adequaat ter hand worden genomen. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen. Het gaat naar verwachting om een beperkte omvang.
	13	WATERVEILIGHEID en KLIMAATROBUUSTHEID NIEUW <i>Arie Bassa (heemraad Waterschap Rivierenland)</i> <i>Pieter Sollie (Waterschap Rivierenland)</i>	Opgave gericht op ontwikkelen Regionale Adaptatiestrategie in 2019 en versterken van waterveiligheid i.c.m. ruimtelijke ontwikkeling. Projecten/activiteiten Klimaatadaptatie: Regionale stresstest, risicodialoog, projecten voor vergroten bewustwording burgers en bedrijven Projecten Waterveiligheid: vervolgprojecten uit de gezamenlijke Perspectievennota en mogelijk nieuwe gebiedsuitwerkingen. Dit komt najaar 2018 in beeld.	Betrokken partijen ambtelijk/bestuurlijk via Gebiedsraad: Gemeenten incl. noordelijke Drechtsteden, provincies, waterschap. Daarnaast st. Blauwzaam, OASEN, Maatschappelijke organisaties (via Gebiedsplatform AV).	1) De geraamde kosten voor klimaatadaptatie bedragen ca. €200.000 te verdelen over de drie AV-gemeenten en het waterschap (€50.000 per deelnemer). 2) Uren inzet voor klimaatadaptatie is ca. 400 uur per jaar per partner. 3) De geraamde kosten voor waterveiligheid zijn niet bekend. De kosten worden verdeeld conform de verdeelsleutel: 50% provincie Zuid-Holland en 50% waterschap en gemeenten. De bijdrage vanuit de provincie Utrecht vanaf 2019 moet nog worden bezien. 4) Ureninzet voor 2018 is bekend; voor 2019 en verder nog niet.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om aan deze opgave mee te doen. Dit komt de samenhang in het gebied ten goede. Waterveiligheid en klimaatrobuustheid zijn opgaven die vragen om een aanpak op regionaal schaalniveau. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.
	14	BODEMDALING NIEUW <i>Frank Meerkerk (wethouder Molenwaard)</i> <i>Marieke Kok (regiobureau)</i>	Nieuwe opgave: Vanuit visie en ambitie gebiedsproces in gang zetten (lange termijn) - > gezamenlijke aanpak (integraal, dynamisch uitvoeringsplan) voor bewust en beter omgaan met (en waar mogelijk tegengaan van) bodemdaling; experimenteerruimte creëren, innovatieve oplossingen ontwikkelen, kennis en ervaringen delen.	Partners zijn de provincies Zuid-Holland en Utrecht, Stuurgroep Groene Hart, het waterschap, VIC, Bestuurlijke tafel ASH en agrarisch ondernemers en maatschappelijk middenveld.	1) Bestuurlijk verantwoordelijkheid en ambtelijke betrokkenheid moeten nog beter worden geborgd bij Groene Hart projecten en kennisuitwisseling bodemdaling. 2) Inzet vanuit gemeenten vrijmaken ten behoeve van ondersteuning van de activiteiten (per gemeente 0,3 fte). 3) Thema moet steviger op de politiek-bestuurlijke agenda komen. 4) Realiseren van een regionale doorvertaling van Groene Hart Samenwerking: gebiedsproces obv uitvoeringsplan afgestemd op de kenmerken van de regio AV voor de lange termijn, waaronder programma "Programma van innovatieve pilots" waarmee gedurende 10 jaar onderzocht wordt welke oplossingsrichtingen voor de regio kansrijk zijn. 5) In aanvulling op bestaande informatie/kaartmateriaal nog te ontwikkelen geologische kaart waarin ook onderscheid wordt gemaakt in slappe lagen en diepte.	1) We adviseren alle AV-gemeenten om aan deze opgave mee te doen. Dit komt de samenhang in het gebied ten goede. Bodemdaling is een probleem van zowel platteland als stad. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.

Overzicht adviezen mbt de 15 opgaven uit de Regionaal Maatschappelijke Agenda

Str thema	Nr	Maatschappelijke opgave Bestaand/nieuw Bestuurlijk trekker Ambtelijk trekker	Wat gaat er gebeuren?	Met wie?	Wat is nodig voor deze opgave?	Advies aan gemeenten
Klimaat robust	15	ENERGIETRANSITIE NIEUW <i>Jan de Groot (wethouder Giessenlanden)</i> <i>Jeanette Bijkerk (gemeente Leerdam)</i>	Nieuwe opgave: *) Opstellen regionale Energiestrategie (Planning: juli 2018 – april 2019) *) Opstellen regionale Samenwerkingsagenda (Planning april 2019 – december 2019) *) Vaststellen kaders en uitgangspunten regionale Samenwerkingsagenda en uitvoering projecten (april 2019 e.v.)	Betrokken partners: Stedin, Woningbouwcorporaties, St.Blauwzaam, Bedrijven, Energie coöperaties, Energieloket GreenHome, Provincies Zuid-Holland en Utrecht, Waterschap Rivierenland, Bureau Albatros (project Het Nieuwe Wonen), Agrariërs/LTO, OZHZ/Odru.	1) Energietransitie vergt serieus geld en inzet: * <i>Programmamanagement;</i> * <i>Ruimtelijke ateliers en betrekken van colleges en raden;</i> * <i>Investeringsagenda t.b.v. uitvoering projecten diverse deelgebieden;</i> * <i>Het Nieuwe Wonen: € 123.000,= per/jaar (2018, 2019, 2020);</i> * <i>Het regionale Energieloket (is nu GreenHome) € 181.000,= per jaar (2018, 2019, 2020);</i> * <i>Postcoderoos projecten (lopend in een aantal gemeenten) € 120.000,= per jaar (2018 e.v.);</i> * <i>Duurzaamheidsleningen (revolverend fonds) (lopend in een aantal gemeenten) € 1.000.000,= per jaar;</i> * <i>Projectleider Energietransitie (regionaal) € 100.000,= per jaar (2018 e.v.) (1 f.t.e.) [deze is inmiddels aangesteld voor 2018];</i> * <i>Studie duurzame energie-infrastructuur voor de regio € 40.000,= (2018);</i> * <i>Opstellen regionale Energiestrategie € 100.000,= (2018/2019);</i> * <i>Opstellen regionale Samenwerkingsagenda € 50.000,= (2019);</i> * <i>Programma duurzame energie p.m. (2018/2019 e.v.);</i> * <i>Programma duurzaam vervoer p.m. (2018/2019 e.v.);</i> * <i>Programma verduurzaming bestaande woningvoorraad p.m. (2018/2019) e.v.;</i> * <i>Programma verduurzaming bedrijven/ondernemers/agrariërs p.m. (2018/2019 e.v.).</i> 2) Lopende projecten 2018 zijn gefinancierd uit reeds beschikbare budgetten. 3) Voor nieuwe projecten in 2018/2019 (opstellen energiestrategie en regionale samenwerkingsagenda met daaraan gekoppelde programma's) is nog geen budget beschikbaar. 4) Voor deze projecten alswel voor de activiteiten vanaf 2019 dient budget beschikbaar gesteld te worden vanuit gemeenten, provincies, maatschappelijke partners en het Rijk. 5) Inzet vanuit gemeenten vrijmaken ten behoeve van ondersteuning van de activiteiten (per gemeente 0,3 fte).	1) We adviseren alle AV-gemeenten om aan deze opgave mee te doen. Alleen dan is het zinvol een regionale energietransitie en samenwerkingsagenda op te stellen. 2) Spreek commitment uit om uitvoering van deze opgave mogelijk te maken en aanvragen voor geld of inzet positief te benaderen.